

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านประเมินคุณค่า หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่องคุณค่าวรรณกรรม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านประเมินคุณค่า

การอ่านประเมินคุณค่า เป็นขั้นตอนการอ่านที่ต่อเนื่องจากการอ่านวิเคราะห์ วิจัย เนื่องจากเป็นการอ่านเพื่ออธิบายลักษณะของงานเขียนหรือสารที่อ่านว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร มีคุณค่าหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร

ด้วยเหตุนี้ก่อนที่จะมีการประเมินคุณค่างานเขียน ผู้ประเมินค่าจะต้องวิจารณ์งานเขียนอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจ ตีความหมายที่แฝงเร้น วิเคราะห์เนื้อหาของงานและพิจารณาคุณค่าของงานเขียนทั้งในด้านของสังคมและความงามทางวรรณศิลป์

แนวทางการอ่านประเมินคุณค่า

๑. พิจารณาเนื้อหาและองค์ประกอบของเนื้อหา ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อแยกแยะว่าแต่ละส่วนมีลักษณะอย่างไร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

๒. พิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ เป็นการพิจารณาถึงการใช้ภาษาและความงามทางภาษาในงานเขียนว่างานเขียนนั้น มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีความไพเราะงดงาม และมีการใช้เสียงและความหมายที่ช่วยให้เกิดจินตนาการในการอ่านได้มากเพียงใด

๓. พิจารณาแนวคิด เป็นการพิจารณาว่าผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวใด มีแนวคิดใดบ้างที่มีคุณค่า มีการเสนอแนวทางในการนำเสนอข้อมูลแนวคิดที่ดีที่มีคุณค่าไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร งานเขียนชิ้นหนึ่ง ๆ อาจมีผลต่อผู้อ่านได้สองประการใหญ่ ๆ คือ ผลทางด้านความเพลิดเพลินและผลทางด้านสติปัญญา

การอ่านวิจารณ์เป็นการอ่านที่มีความลึกซึ้งเพราะการอ่านวิจารณ์ผู้อ่านจะต้องสามารถประเมินค่าที่อ่านได้ว่ามีประโยชน์และจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร กระบวนการของการวิจารณ์ผู้อ่านจะต้องเริ่มอ่านจากการตีความเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารเรื่องใด โดยพิจารณาเสียงจากผู้ประพันธ์ที่แฝงอยู่ในผลงาน รวมถึงการตีความจากคําพยางค์พยางค์ของคําเพราะงานเขียนที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่าจะไม่สื่อสารจากผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา แต่จะใช้ข้อความที่แฝงนัยสำคัญ เพื่อให้ผู้อ่านตีความด้วยตนเองเมื่อผู้อ่านตีความเรื่องที่อ่านได้แล้วก็สามารถวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านได้ว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เรียบเรียงกันเป็นผลงานมีความเหมาะสม สอดรับ และส่งเสริมให้แนวคิดหลักของเรื่องมีความโดดเด่นหรือไม่อย่างไร สุดท้ายผู้อ่านจะประเมินได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีคุณค่ากับตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในด้านใดด้านหนึ่งได้